

Remissvar

Finansdepartementet
Skatte- och tullavdelningen
103 33 Stockholm

E-post: fi.remissvar@regeringskansliet.se

2021-01-18

Ang. Rut-utredningens slutbetänkande "Rutavdrag för äldre" (SOU 2020:52)

Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser, Tillväxtanalys, har mottagit remissen *Rut-utredningens slutbetänkande "Rutavdrag för äldre (SOU 2020:52)* av Finansdepartementet för yttrande och lämnar här synpunkter på de delar som ligger inom ramen för myndighetens kompetensområde och uppdrag.

I remissvaret har Tillväxtanalys valt att fokusera på förslagets effekter på svensk tillväxt och sysselsättning samt delar av betänkandets avsnitt om förslagets bedömda konsekvenser.

Tillväxtanalys avstyrker förslagen till lagstiftning om rutavdrag för äldre. Sammanfattningsvis instämmer myndigheten i utredningens bedömning att det inte vore lämpligt att införa en särskild ordning gällande rutavdrag för äldre, då det inte kan påvisas att en betydande ökning i efterfrågan på de föreslagna tjänsterna skulle bli en följd av förslagen. Det finns därmed en osäkerhet vad gäller den samhällsekonomiska nyttan av förslagen, det vill säga ökning i sysselsättning och skatteintäkter i förhållande till den direkta kostnaden för staten.

Utöver de konsekvensbedömningar som återfinns i betänkandet vill Tillväxtanalys även belysa förslagets eventuella effekter på kvinnors företagande samt vikten av inrapporterad information för att underlätta uppföljning av insatser.

Tillväxtanalys bedömningar av förslagen

Osäkerhet i förslagets sysselsättningseffekter

Enligt utredningens bedömning finns inget uttalat behov av en särskild ordning för rutavdrag för äldre och endast en viss efterfrågan på de föreslagna tjänsterna. I avsnitt 15.2 framgår även att förslagen förväntas medföra begränsade sysselsättningseffekter i de branscher som berörs. Med utgångspunkt i egna studier vill Tillväxtanalys tillägga

Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser

Östersund
Postadress
Studentplan 3 831 40 Östersund
Besöksadress
Studentplan 3, Östersund

Stockholm
Postadress
Studentplan 3 831 40 Östersund
Besöksadress
Torsgatan 11, plan 4

Kontakt
010-447 44 00
info@tillvaxtanalys.se
www.tillvaxtanalys.se
Org. nr 202100-6164

ytterligare slutsatser som kan ligga till grund för ett ifrågasättande av förslagets möjlighet att generera positiva effekter på ekonomin i sin helhet.

I en studie av Tillväxtanalys från 2018 uppmärksammas att rutreformen haft en positiv utveckling på antal företag och anställda under de första åren, men att det på längre sikt finns en avtagande utveckling av reformens positiva effekter.¹ I linje med dessa slutsatser finns en risk att även förslagen om rutavdrag för äldre skulle ha avtagande effekter över tid. Tillväxtanalys ställer sig därför frågande till förslagets bestående effekter på sysselsättningen. Utöver detta finns även risker att subventionerade tjänster endast förflyttar konsumtion från en tjänst till en annan, så kallad efterfrågeförflyttning.² Detta kan begränsa förslagets sysselsättningseffekter ytterligare.

Förslagen har enligt direktiven (dir. 2019:26) som målsättning att öka sysselsättningen hos personer som har svag anknytning till arbetsmarknaden. En rapport från Tillväxtanalys visar att 60 procent av anställda i rutföretag året innan anställningen på rutföretaget hade sin primära inkomst från förvärvsarbete.³ I linje med Tillväxtanalys remissvar till Rut-utredningens delbetänkande tyder detta på en begränsning i förslagets möjligheter till att uppfylla uppsatta mål för insatsen.

Om förslagen inte bidrar till betydande effekter på sysselsättning och arbetsutbud finns en risk att kostnaderna för införandet av förslagen kan överstiga skatteintäkterna och nyttan från eventuella sysselsättningseffekter.

Förslagen kan ha en positiv inverkan på kvinnors företagande

Vid ökad sysselsättning omnämns i betänkandet dess inverkan på kvinnors sysselsättning (avsnitt 16.8). I utredningen påtalas att kvinnor sysselsätts i högre utsträckning än män i så kallade rutnischade företag. Det kan dock finnas anledning att tydliggöra rutavdrags inverkan på kvinnligt företagande. Enligt Tillväxtanalys studie från 2018 har andelen kvinnor som driver rutnischade företag ökat från knappt 50 procent 2010 till nästan 56 procent 2015, att jämföra med det svenska totala genomsnittet på cirka 30 procent.⁴ Om rutavdrag för äldre leder till en ökad sysselsättningseffekt kan det i sin tur generera en positiv inverkan på kvinnligt företagande.

Underlätta uppföljning av förslagen om rutavdrag till äldre

Tillväxtanalys ser positivt på utredningens förslag om att utföraren behöver rapportera in ytterliga uppgifter till Skatteverket. Som kunskapsmyndighet är tillgången till detaljerade uppgifter om näringspolitiska insatser viktiga för att kunna framställa utvärderingsresultat. Dessa resultat kan användas för att effektivisera, utveckla och ompröva politiken. Mer information om rutavdragen underlättar uppföljning och utvärderingar av rutavdrag och, i detta fall, rutavdrag till äldre.

¹ Tillväxtanalys (2018) RUT-reformen – en deskriptiv analys av företagen och företagarna. PM 2018:12 s. 45

² Med om detta i Tillväxtanalys remissvar till Rut-utredningens delbetänkande "Fler ruttjänster och höjt tak för rutavdraget" SOU 2020:5

³ Tillväxtanalys (2020) Skattesubventioner riktade till branscher – vad ger de för sysselsättningseffekter?. Rapport 2020:01 s. 19

⁴ Tillväxtanalys (2018) RUT-reformen – en deskriptiv analys av företagen och företagarna. PM 2018:12 s. 30.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektören. Föredragande har varit analytiker Elin Engberg. I ärendets handläggning har även avdelningschef Håkan Gadd medverkat.

Sverker Härd
Generaldirektör

Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser

Östersund

Postadress: Studentplan 3, 831 40 Östersund

Besöksadress: Studentplan 3, Östersund

Stockholm

Postadress: Studentplan 3, 831 40 Östersund

Besöksadress: Torsgatan 11, plan 4, Stockholm

Telefon: 010-447 44 00

E-post: info@tillvaxtanalys.se

Webb: www.tillvaxtanalys.se

Organisationsnummer: 202100-6164